

POWERPOOR

Empowering Energy Poor Citizens through Joint Energy Initiatives

Energy Poverty Guidebook for energy planning

Working on the ground with energy-poor households and policymakers to mitigate energy poverty

December 2021

www.powerpoor.eu

**Καθολική πρόσβαση σε ασφαλείς, βιώσιμες και
προσιτές ενεργειακές υπηρεσίες για όλους,
ενισχύοντας έτσι την ποιότητα ζωής και
βελτιώνοντας την ενεργειακή ασφάλεια**

Ηνωμένα Έθνη Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, Στόχος 7,
<https://sdgs.un.org/goals/goal7>

Πίνακας Περιεχομένων

1.Πρόλογος – Πώς να χρησιμοποιήσετε τον οδηγό	5
2. Μετριασμός της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών 6	
Το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας	6
Ο ρόλος των τοπικών αρχών στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας	6
Η προσέγγιση του POWERPOOR	10
3. Προετοιμασία της προσέγγισης από τη βάση.....	13
Βασική αξιολόγηση.....	13
Αλληλεπίδραση με τα ενδιαφερόμενα και εμπλεκόμενα μέρη	14
Ανάπτυξη ικανοτήτων και πολύ επίπεδη δημιουργία γνώσης	15
Φέρνοντας μπροστά τους τοπικούς ήρωες	18
Το σύστημα πιστοποίησης του POWERPOOR.....	19
4. Υποστηρικτικά προγράμματα για ενεργειακά φτωχούς πολίτες	22
Οι επισκέψεις στα νοικοκυριά.....	22
Τα Γραφεία Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας	23
Διαδίδοντας τα νέα.....	25
Επισημοποίηση του αντίκτυπου και διατήρηση των αποτελεσμάτων	25
5. Στόχευση στο πρόβλημα	28
Προσδιορίζοντας την ενεργειακή φτώχεια.....	28
Το εργαλείο POWER TARGET	29
Ενισχύοντας τη στόχευση	30
6. Δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας	32
Δράσεις προώθησης.....	32
Το εργαλείο POWER-ACT.....	33
Ενίσχυση της ενσωμάτωσης των δράσεων στα ΣΔΑΕΚ.....	34
Χρησιμοποιήστε την <i>συν-δημιουργία</i> στον προγραμματισμό δράσεων και στη λήψη αποφάσεων	36
7. Χρηματοδότηση κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.....	37
Χρηματοδοτώντας τις δράσεις	37
Το εργαλείο POWER-FUND	38
8. Βέλτιστες πρακτικές	42

1. Πρόλογος – Πώς να χρησιμοποιήσετε τον οδηγό

Οι δήμοι και οι πολίτες μπορούν να είναι μέρος της δίκαιης ενεργειακής μετάβασης προς την ασφαλή, καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια για όλους, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας. Αυτός ο οδηγός έχει αναπτυχθεί για να βοηθήσει αυτόν τον σκοπό, συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών πληροφοριών της προσέγγισης POWERPOOR για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών. Ο οδηγός στοχεύει στην ενημέρωση των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, από ενδιαφερόμενα άτομα έως δήμους και φορείς λήψης αποφάσεων, για το πώς μπορούν να ακολουθήσουν την προτεινόμενη προσέγγιση συνεργασίας από τη βάση, για την άμβλυση της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών αξιοποιώντας καινοτόμα προγράμματα χρηματοδότησης και ενισχύοντας τον τοπικό ενεργειακό σχεδιασμό προς αυτή την κατεύθυνση.

2. Μετριάσμός της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών

Το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας

“Η επαρκής ζεστασιά, η ψύξη, ο φωτισμός και η ενέργεια για την τροφοδοσία των συσκευών είναι βασικές υπηρεσίες που απαιτούνται για να διασφαλιστεί ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο και η υγεία των πολιτών.”

Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2018 (www.energypoverty.eu)

Η ενεργειακή φτώχεια ορίζεται ως ένα σύνολο συνθηκών όπου: «τα άτομα ή τα νοικοκυριά δεν είναι σε θέση να θερμάνουν επαρκώς, να ψύξουν ή να παρέχουν άλλες απαιτούμενες ενεργειακές υπηρεσίες στα σπίτια τους σε προσιτό κόστος¹». Είναι «η αδυναμία υλοποίησης βασικών δυνατοτήτων ως άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα της ανεπαρκούς πρόσβασης σε προσιτές, αξιόπιστες και ασφαλείς ενεργειακές υπηρεσίες και λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα εύλογα εναλλακτικά μέσα υλοποίησης αυτών των δυνατοτήτων².

Η ενεργειακή φτώχεια συνδέεται με το χαμηλό εισόδημα των νοικοκυριών, το υψηλό ενεργειακό κόστος και τα ενεργειακά ανεπαρκή κτίρια κατοικιών και είναι γνωστό ότι έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αυξημένων αριθμών θανάτων τον χειμώνα ή το καλοκαίρι, επιζήμιων επιπτώσεων στην ψυχική υγεία, αναπνευστικών και κυκλοφορικών προβλημάτων³. Οι υπάρχουσες προσεγγίσεις για τον ορισμό του φαινομένου βασίζονται σε ποσοτικούς δείκτες, όπως η αναλογία των δαπανών των νοικοκυριών στους λογαριασμούς ενέργειας σε σχέση με το εισόδημά τους ή η σχέση των τελευταίων με το όριο της φτώχειας μετά την αφαίρεση του κόστους για τις ενεργειακές υπηρεσίες (προσέγγιση 10%, «χαμηλό εισόδημα – υψηλό κόστος», «ελάχιστο όριο εισοδήματος») και ποιοτικοί δείκτες (συναινετική προσέγγιση).

Ο ρόλος των τοπικών αρχών στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας

Ο ρόλος των τοπικών αρχών στη μετάβαση προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον

¹ Thomson, H., & Bouzarovski, S. (2018). *Addressing energy poverty in the European Union: State of play and action*. EU Energy Poverty Observatory, Manchester.

² Day, G., Walker, N., Simcock, N. *Conceptualising energy use and energy poverty using a capabilities framework*, EP93 (2016)

³ Bouzarovski, S., & Petrova, S. (2015). *A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty–fuel poverty binary*. *Energy Research & Social Science*, 10, 31-40.

αναγνωρίζεται ξεκάθαρα στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ηνωμένων Εθνών, θέτοντας το στόχο για καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια για όλους⁴. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης υιοθετήσει αυτούς τους στόχους και προωθεί πολιτικές και πρωτοβουλίες για την ενδυνάμωση των πόλεων και των κοινοτήτων στην ανάληψη τοπικών δράσεων⁵ για το κλίμα και την ενέργεια.

Η σημασία της συμμετοχής των τοπικών αρχών στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας είναι υψηλή καθώς μπορούν:

- να στοχεύουν (εντοπίζουν) καλύτερα τους ενεργειακά ευάλωτους πολίτες και να κάνουν μέτρηση του μεγέθους του προβλήματος,
- να διεξάγουν λεπτομερή χαρτογράφηση των τοπικών αναγκών και της πολυπλοκότητας των τοπικών παραγόντων που επηρεάζουν το φαινόμενο στην περιοχή τους,
- να ιεραρχούν το είδος των δράσεων και των τομέων παρέμβασης,
- να σχεδιάζουν ένα σύνολο αποτελεσματικών ενεργειών που ταιριάζουν καλύτερα στο συγκεκριμένο τοπικό πλαίσιο και τις ανάγκες των πολιτών,
- να γεφυρώνουν την απόσταση μεταξύ των πολιτικών ανώτερου επιπέδου (εθνικές κυβερνήσεις, ΕΕ) και των τοπικών κοινοτήτων,
- να συνδυάζουν δυνάμεις σε τοπικό επίπεδο από διαφορετικούς παράγοντες, ενδιαφερόμενους φορείς, πρωτοβουλίες,
- να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δράσεων και την αναβάθμισή τους με δίκτυα και πρωτοβουλίες πόλεων.

Η ικανότητα των τοπικών αρχών να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την ενεργειακή φτώχεια ποικίλλει στην ΕΕ, καθώς υπάρχουν διάφορες δομές διακυβέρνησης και διαφορετικά επίπεδα τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης, διαθέσιμα κεφάλαια και δέσμευση για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Το έργο POWERPOOR, αναγνωρίζει τους περιορισμούς αλλά και τις ευκαιρίες του ρόλου των τοπικών αρχών, προτείνοντας μια καινοτόμο προσέγγιση στην ανάληψη δράσεων σε τοπικό επίπεδο μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών όπως ενεργειακές κοινότητες και συνεταιρισμοί. Αυτό μαζί με τους στόχους του Συμφώνου των Δημάρχων που αναφέρονται στις υπογράφουσες πόλεις, οι οποίες δεσμεύονται να υποστηρίξουν την εφαρμογή του στόχου της ΕΕ για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% μέχρι

⁴ United Nations Sustainable Development Goals, Goal 7, <https://sdgs.un.org/goals/goal7>

⁵ EU Report. 2015. *Energy poverty and vulnerable consumers in the energy sector across the EU: analysis of policies and measures Policy Report*

το 2030⁶ και η υιοθέτηση κοινής προσέγγισης για την αντιμετώπιση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μπορεί να ωθήσει τις τοπικές αρχές να προωθήσουν το θέμα και να προβούν σε αποτελεσματικές ενέργειες για την υποστήριξη των ενεργειακά ευάλωτων πολιτών.

⁶ European Commission, 2030 Climate Target Plan, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/2030-climate-target-plan_en

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Σύμφωνο των Δημάρχων (www.covenantofmayors.eu)

Το Σύμφωνο των Δημάρχων στην Ευρώπη είναι η κορυφαία πρωτοβουλία στην ΕΕ για τους υπογράφοντες που δεσμεύονται να μετριάσουν την κλιματική αλλαγή καθώς και να προσαρμοστούν στις συνέπειές της. Το όραμά του είναι ότι, έως το 2050, όλοι οι πολίτες θα ζουν σε απελευθερωμένες και ανθεκτικές πόλεις με πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια. Αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την άμβλυση της ενεργειακής φτώχειας. Ως εκ τούτου, το Σύμφωνο των Δημάρχων παρέχει αρκετούς σχετικούς πόρους για την ενσωμάτωση του πυλώνα της Ενεργειακής Φτώχειας στα Σχέδια Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) των δήμων, ενώ αναμένεται να δημοσιευτεί σύντομα ένα πλαίσιο για τη μέτρηση της ενεργειακής φτώχειας και την παρακολούθηση και αναφορά σχετικών δράσεων.

Συμβουλευτικός Κόμβος Ενεργειακής Φτώχειας

(https://energy-poverty.ec.europa.eu/index_en)

Ο Συμβουλευτικός Κόμβος της Ενεργειακής Φτώχειας είναι η κορυφαία πρωτοβουλία της ΕΕ που στοχεύει στην άμβλυση της ενεργειακής φτώχειας και στην επιτάχυνση της μετάβασης σε ένα δίκαιο ενεργειακά μέλλον για τις τοπικές κυβερνήσεις. Η αποστολή του είναι να αποτελέσει έναν κεντρικό κόμβο εμπειρογνομοσύνης και πληροφοριών σχετικά με την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας στην Ευρώπη, με στόχο όλα τα σχετικά εμπλεκόμενα μέρη που ενδιαφέρονται να αναλάβουν δράση για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας στην Ευρώπη. Ο Συμβουλευτικός Κόμβος της Ενεργειακής Φτώχειας παρέχει άμεση υποστήριξη, διαδικτυακές εκπαιδεύσεις και ερευνητικά αποτελέσματα, καθώς και στοχεύει στη δημιουργία ενός δικτύου ενδιαφερόμενων μερών που ενδιαφέρονται να αναλάβουν δράση για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας στην Ευρώπη.

Η προσέγγιση του POWERPOOR

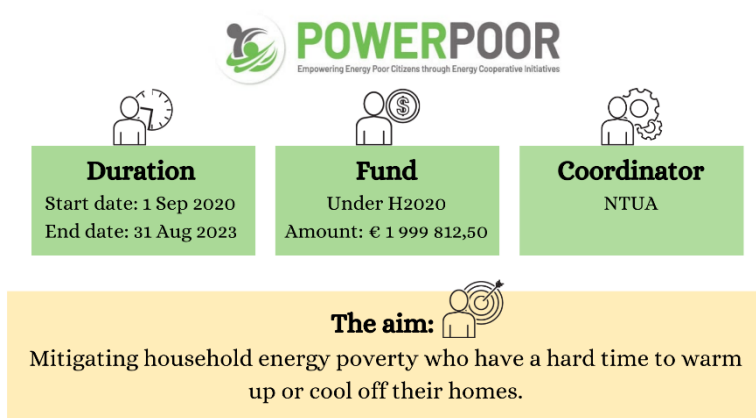
Ο κύριος στόχος του έργου POWERPOOR, είναι να αναπτύξει προγράμματα στήριξης για ενεργειακά φτωχούς πολίτες και να ενθαρρύνει τη χρήση κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών αξιοποιώντας εναλλακτικά ή καινοτόμα χρηματοδοτικά σχήματα (π.χ. ίδρυση ενεργειακών κοινοτήτων/ συνεταιρισμών με τη χρήση κοινοτικής χρηματοδότησης). Το POWERPOOR θα διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων, καθώς και την υλοποίηση αλλαγών συμπεριφοράς και παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης μικρής κλίμακας καθώς και την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αυξάνοντας την ενεργό συμμετοχή των πολιτών.

Πιλοτικά προγράμματα υποστήριξης ενεργειακά φτωχών πολιτών, σχεδιάζονται, αναπτύσσονται και εφαρμόζονται σε οκτώ χώρες στην Ευρώπη (συγκεκριμένα στη Βουλγαρία, την Κροατία, την Εσθονία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία, τη Λετονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία), με επικεφαλής ένα δίκτυο πιστοποιημένων Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας. Οι Σύμβουλοι και Μέντορες Ενέργειας υποστηρίζουν ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά να εφαρμόσουν αλλαγές συμπεριφοράς και χαμηλού κόστους παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης μικρής κλίμακας, καθώς και να συμμετέχουν σε κοινές ενεργειακές πρωτοβουλίες ή να αξιοποιήσουν καινοτόμα χρηματοδοτικά προγράμματα. Οι ενεργειακά φτωχοί πολίτες συμμετέχουν σε διάφορες προγραμματισμένες δραστηριότητες, π.χ. Ημέρες Ενημέρωσης. Ταυτόχρονα ιδρύονται Τοπικά Γραφεία Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας σε εμπλεκόμενους δήμους που στελεχώνονται από εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους Μέντορες Ενέργειας του POWERPOOR. Τα γραφεία λειτουργούν ως Υπηρεσίες Μιας Στάσης όλων των πληροφοριών που σχετίζονται με το POWERPOOR.

Μια τεχνολογική εργαλειοθήκη, δηλαδή η Εργαλειοθήκη για τον Μετριάσμό της Ενεργειακής Φτώχειας, αναπτύχθηκε επίσης για να συμπληρώσει τα προγράμματα υποστήριξης. Οι Εθνικές Ομάδες Ενδιαφερομένων Μερών ιδρύονται στις χώρες πιλότους για να διευκολύνουν τη δέσμευση και να αποτελούν το επίκεντρο των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων του POWERPOOR. Η προσέγγιση από τη βάση του POWERPOOR μπορεί να είναι μέρος των Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα ή οποιοδήποτε άλλο σχέδιο δράσης που αναπτύσσουν οι δήμοι.

Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε και τα διδάγματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του POWERPOOR, θα αναπτυχθούν προτάσεις πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ καθώς και οκτώ Εθνικοί Οδικοί Χάρτες αντιμετώπισης του φαινομένου, ώστε οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να μπορούν να διδαχθούν από το έργο. Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως και επιδιώκονται συνέργειες με παγκόσμιες και κοινοτικές πρωτοβουλίες, όπως το Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας της

ΕΕ και το (Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο) Σύμφωνο των Δημάρχων για την Ενέργεια και το Κλίμα. Η συμμετοχή των δικτύων στην Κοινοπραξία ενισχύει τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του POWERPOOR σε όλη την Ευρώπη, κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του έργου. Η λύση θα διατηρηθεί μέσω της ίδρυσης της Συμμαχίας POWERPOOR για την Ενεργειακή Φτώχεια.

Έργα ενεργειακής φτώχειας στην Ευρώπη

Τα συγγενικά έργα του Ορίζοντα 2020 με θέμα «Μετριασμός της Ενεργειακής Φτώχειας των Νοικοκυριών»

POWERPOOR

Empowering Energy Poor Citizens through Joint Energy Initiatives

EnergyMeasures

Tailored Measures Supporting Energy Vulnerable Households

ComAct

Community Tailored Actions for Energy Poverty Mitigation

STEP

Solutions to Tackle Energy Poverty

ImpowerMed

Empowering Women to Take Action Against Energy Poverty in the Mediterranean

ENPOR

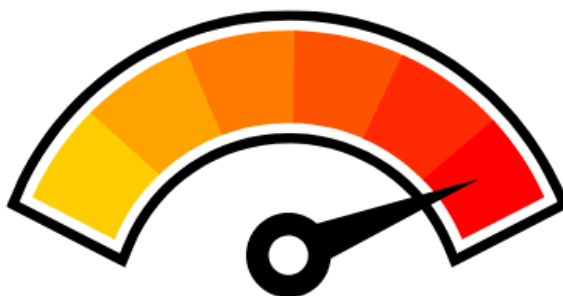
Actions to Mitigate Energy Poverty in the Private Rented Sector

3. Προετοιμασία της προσέγγισης από τη βάση

Βασική αξιολόγηση

Αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη, περίπου 57 εκατομμύρια άνθρωποι δεν μπορούν να διατηρήσουν τα σπίτια τους επαρκώς ζεστά κατά τη διάρκεια του χειμώνα· 104 εκατομμύρια άνθρωποι δεν μπορούν να κρατήσουν τα σπίτια τους αρκετά δροσερά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού· 87 εκατομμύρια ζουν σε κατοικίες κακής ποιότητας και 52 εκατομμύρια άνθρωποι καθυστερούν την πληρωμή των λογαριασμών ενέργειας⁷. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει υπόψιν τους ευάλωτους πολίτες στον προγραμματισμό της και στοχεύει στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του νέου πακέτου Fit for 55, το οποίο περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα για την ενίσχυση των νόμων για την ενεργειακή απόδοση για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας⁸. Από αυτή την άποψη, η καθοδήγηση και η οικονομική υποστήριξη σε ενεργειακά φτωχούς πολίτες για την υλοποίηση παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και τη σύσταση ή την ένταξη ενεργειακών κοινοτήτων/συνεταιρισμών, θα μπορούσαν να διευκολύνουν την κοινωνική τους ένταξη και να τους βοηθήσουν να ξεφύγουν από την ενεργειακή φτώχεια. Στις οκτώ πιλοτικές χώρες του POWERPOOR έχει εκπονηθεί μια εις βάθος ανάλυση της κατάστασης της ενεργειακής φτώχειας, του ισχύοντος νομικού πλαισίου, των τρεχόντων μέτρων καταπολέμησης και του ευνοϊκού περιβάλλοντος.

Γενικά, οι πιλοτικές χώρες του POWERPOOR παρουσιάζουν τεράστιες διαφορές σε διάφορες πτυχές, δηλαδή στον τρόπο με τον οποίο βλέπουν και ορίζουν την ενεργειακή φτώχεια και στο προτεινόμενο νομικό πλαίσιο και τα προτεινόμενα μέτρα καταπολέμησης. Η ενεργειακή φτώχεια είναι ένα περίπλοκο ζήτημα, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποκλειστικά με ομοιόμορφη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αν και εντοπίζονται κοινά ζητήματα σε αντίστοιχες χώρες. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει κοινός ευρωπαϊκός ορισμός για την ενεργειακή φτώχεια, και μόνο στη Λετονία και την Ισπανία, από τις 8 χώρες πιλότους του POWERPOOR υπάρχει επίσημος ορισμός για τον όρο «ενεργειακή φτώχεια». Για περισσότερες πληροφορίες

⁷ EU Energy Poverty Observatory, <https://www.energypoverty.eu>

⁸ European Commission, EU Green Deal https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en and 2030 Climate Target Plan

σχετικά με τις πιλοτικές χώρες που συμμετέχουν στο έργο, ανατρέξτε στη διαθέσιμη έκθεση αξιολόγησης του POWERPOOR [εδώ](#).

Μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για όλες τις χώρες σε όλη την ΕΕ [εδώ](#).

Αλληλεπίδραση με τα ενδιαφερόμενα και εμπλεκόμενα μέρη

Η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών είναι απαραίτητη κατά την εφαρμογή της αλλαγής, ακολουθώντας μία προσέγγιση βάσης. Ειδικά για το POWERPOOR που βασίζεται και δομείται γύρω από ένα μοντέλο συν-δημιουργίας, καθώς προβλέπονται και υλοποιούνται συνεργατικές δραστηριότητες σε όλο το έργο και εμπλέκονται πολλαπλά και αλληλεξαρτώμενα ενδιαφερόμενα μέρη, επιταχύνοντας τη διαδικασία ανάπτυξης του έργου. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που προσδιορίζονται και εμπλέκονται στο έργο έχουν διαφορετικό υπόβαθρο και περιλαμβάνουν: εκπροσώπους τοπικών και/ή περιφερειακών αρχών, παρόχους στέγασης, κοινωνικούς λειτουργούς, επαγγελματίες υγείας, εμπειρογνώμονες σε συστήματα εναλλακτικής χρηματοδότησης, εκπροσώπους ενεργειακών κοινοτήτων, εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, δηλαδή κυβερνητικούς οργανισμούς, ιδρύματα και ενώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που συνδέονται με τον ενεργειακό σχεδιασμό ή την παροχή υπηρεσιών, καθώς και εκπροσώπους από τον ακαδημαϊκό χώρο και τα τεχνικά πανεπιστήμια.

Η διαδικασία εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνει:

1. Προσδιορισμό των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών που ακολουθείται από χαρτογράφηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων.
2. Ανάπτυξη σχεδίου δέσμευσης με βάση την ανάλυση των αποτελεσμάτων.
3. Εφαρμογή του σχεδίου δέσμευσης.
4. Υποβολή εκθέσεων και εφαρμογή διαδικασιών παρακολούθησης.
5. Ανατροφοδότηση και επανεξέταση της προσέγγισης όπου χρειάζεται.

Εθνικές Ομάδες Διασύνδεσης Ενδιαφερόμενων Μερών.

Για τις οχτώ χώρες πιλότους του POWERPOOR οι Ομάδες Διασύνδεσης των Ενδιαφερόμενων Μερών έχουν συσταθεί. Τα μέλη των Ομάδων Διασύνδεσης Ενδιαφερόμενων Μερών είναι εστιακά σημεία στις χώρες πιλότους, εμπειρογνώμονες σε διάφορους σχετικούς τομείς που παρέχουν ανατροφοδότηση σε όλες τις δραστηριότητες POWERPOOR σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και χρησιμεύουν ως κόμβοι πληροφοριών για τα αποτελέσματα και τις δραστηριότητες του έργου και τα αποτελέσματα σε ένα ευρύτερο κοινό. Τα μέλη της Ομάδας Διασύνδεσης συναντώνται τακτικά για να συντονιστούν σχετικά με οποιεσδήποτε τοπικές, εθνικές ή ευρωπαϊκές εξελίξεις σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια. Ενσωματώνουν μια ευρεία ομάδα ενδιαφερόμενων μερών, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, εκπροσώπους από: δήμους, περιφέρειες, φορείς ενέργειας, πανεπιστήμια, κοινωνικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και μέσα ενημέρωσης.

Εάν ενδιαφέρεστε να συμμετάσχετε ή να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις Εθνικές Ομάδες Διασύνδεσης Ενδιαφερόμενων Μερών, πατήσε [εδώ](#).

Ανάπτυξη ικανοτήτων και πολύ επίπεδη δημιουργία γνώσης

Οι εταίροι του POWERPOOR, ειδικοί σε διαφορετικούς τομείς, συγκέντρωσαν όλες τις σχετικές πληροφορίες για τον τρόπο αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών σε τέσσερις διαφορετικές ενότητες (δείτε περισσότερες πληροφορίες στο παρακάτω πλαίσιο). Οι εταίροι μοιράστηκαν τη διαφορετική τους εξειδίκευση και πραγματοποίησαν μια συνεδρία εκπαιδευτών την οποία ακολούθησε ένα εργαστήριο για περαιτέρω εμβάθυνση σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το POWERPOOR. Οι ενότητες περιέχουν πληροφορίες κατάλληλες για ενδιαφερόμενα άτομα αλλά και για εκπροσώπους δήμων. Ειδικότερα, η Ενότητα 4 συζητάει κυρίως τις ανάγκες των δήμων που προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια.

Ενότητα 1 (ΕΦ): Έννοιες, πολιτικές και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση για την ενεργειακή φτώχεια. Παγκόσμια και ευρωπαϊκή εμβέλεια. Περιλαμβάνει την έννοια της ενεργειακής φτώχειας, τις υπάρχουσες πολιτικές, την προσέγγιση POWERPOOR και την εργαλειοθήκη POWERPOOR που αναπτύχθηκε, ειδικά το εργαλείο POWER_TARGET.

 Μπορείτε να βρείτε την ενότητα 1 [εδώ](#).

Ενότητα 2 (ΔΡΑΣΕΙΣ): Πολιτικές και πρακτικές αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας Περιλαμβάνει μέτρα χαμηλού κόστους που μπορούν να εφαρμόσουν οι ενεργειακά φτωχοί πολίτες για να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας Αλλαγές συμπεριφοράς και βέλτιστες πρακτικές που μπορούν να ακολουθηθούν για την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακών παρεμβάσεων. Και το εργαλείο POWER-ACT.

 Μπορείτε να βρείτε την ενότητα 2 [εδώ](#).

Ενότητα 3 (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ): Ενεργειακές κοινότητες/συνεταιρισμοί, κοινοτική χρηματοδότηση και άλλες κοινές πρωτοβουλίες Περιλαμβάνει βέλτιστες πρακτικές, μεθοδολογίες και καινοτόμες προσεγγίσεις για τη θέσπιση κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών, με έμφαση στα δυνατά σημεία, τις ευκαιρίες και τα οφέλη αυτών των κοινών εγχειρημάτων, καθώς και τα διδάγματα που αποκτήθηκαν Υποδειγματικά έργα βιώσιμης ενέργειας, όσον αφορά την τεχνολογική καινοτομία, την υλοποίηση, τη χρηματοδότηση, τον αντίκτυπο και τη δυνατότητα αναπαραγωγής Εκτίμηση επιπτώσεων έργων ενεργειακής φτώχειας στην αστική/εθνική βιωσιμότητα. Εργαλεία και μέθοδοι για να καταστούν οι κοινές ενεργειακές πρωτοβουλίες προσιτές στους πολίτες που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια. Το εργαλείο POWER-FUND.

 Μπορείτε να βρείτε την ενότητα 3 [εδώ](#).

Ενότητα 4 (ΣΧΕΔΙΟ): Σχεδιασμός Δράσεων Ενεργειακής Φτώχειας σε Τοπικό Επίπεδο Ενσωμάτωση της ενεργειακής φτώχειας στον σχεδιασμό δράσης για την αειφόρο ενέργεια και το κλίμα και τις πολιτικές αστικής βιωσιμότητας. Αυτή η ενότητα παρουσιάζει επίσης Εργαλεία Καινοτομίας Συστήματος Κλίματος για τη συστημική σκέψη και τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο της πόλης. Ο Οδηγός Ενεργειακής Φτώχειας για τον Ενεργειακό Σχεδιασμό παρουσιάζεται επίσης σε αυτή την ενότητα.

 Μπορείτε να βρείτε την ενότητα 4 [εδώ](#).

Χρήσιμοι πόροι

Οι συνεργάτες του POWERPOOR μοιράστηκαν γνώσεις, δημιούργησαν τη Διαδικτυακή Βιβλιοθήκη Εκπαιδευτών του POWERPOOR εξοπλισμένη με έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από δήμους και ιδιώτες. Η Διαδικτυακή Βιβλιοθήκη Εκπαιδευτών είναι προσβάσιμη [εδώ](#).

Η Βιβλιοθήκη είναι επίσης εξοπλισμένη με επιλογή φιλτραρίσματος και οι χρήστες μπορούν να επιλέξουν φίλτρο σχετικά με τη γλώσσα που προτιμούν, τη μορφή του υλικού (π.χ. έγγραφο, δημοσίευση, βιβλίο κ.λπ.), τον τύπο δημοσίευσης (π.χ. μεθοδολογική, θεωρητική κ.λπ.), το κοινό που αναφέρεται το υλικό (π.χ. πάροχοι στέγασης, κοινωνικοί λειτουργοί κ.λπ.) και την ενότητα που θέλουν να εξερευνήσουν περαιτέρω.

Μπορείτε να βρείτε την αγγλική έκδοση των εκπαιδεύσεων [εδώ](#).

Υποστηρικτικά εργαλεία εκπαίδευσης

Για την αποτελεσματική εκπαίδευση και υποστήριξη όλων των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας, ειδικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19 σε ολόκληρη την Ευρώπη, χρησιμοποιήθηκαν διαδικτυακά εργαλεία για να ενισχύσουν τη συμμετοχή και να κάνουν τις εκπαιδεύσεις ενδιαφέρουσες. Για το λόγο αυτό, οι 4 ενότητες συμπληρώθηκαν επίσης με υλικό αφιερωμένο στη διευκόλυνση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, προσαρμοσμένο για την εκπαίδευση Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας, το οποίο είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Συμβουλή!

Οι διαδικτυακές εκπαιδευτικές συνεδρίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Μια καλά δομημένη φιλική προς το κοινό ημερήσια διάταξη (π.χ. με διαλείμματα για καφέ), κοινοποιημένη πριν από την εκπαίδευση.
- Σταθερή σύνδεση για τους παρουσιαστές/εκπαιδευτές.
- Διαδικτυακά εργαλεία που μπορούν να βελτιώσουν τις συμμετοχικές διαδικασίες (π.χ. slido, mentimeter).

Όταν εκπαιδεύετε άτομα ή εκπροσώπους δήμων, είναι σημαντική η συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ). Μάθετε περισσότερες πληροφορίες <https://gdpr.eu/>.

Οι τέσσερις διαφορετικές ενότητες περιέχουν πληροφορίες κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, έχουν σχεδιαστεί να είναι αρκετά ευέλικτες, ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται εύκολα στις εθνικές συνθήκες.

Οι εκπαιδεύσεις του POWERPOOR χρειάζονται περίπου 7,5 ώρες για να ολοκληρωθούν. Οι εκπαιδεύσεις μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με τις ανάγκες του κοινού.

Φέρνοντας μπροστά τους τοπικούς ήρωες

Εκτός από την εμπλοκή με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη συλλογή των διαθέσιμων πληροφοριών, το POWERPOOR στοχεύει στην προώθηση Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας που είναι οι τοπικοί ήρωες που εφαρμόζουν την προσέγγιση από τη βάση για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε τοπικό επίπεδο. Άτομα με κίνητρα εκπαιδεύονται και πιστοποιούνται από τους εκπαιδευτές POWERPOOR μέσω διαδικτυακών και δια ζώσης σεμιναρίων. Το δίκτυο των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας βρίσκεται στο επίκεντρο των προγραμμάτων υποστήριξης των ενεργειακά φτωχών πολιτών. Ο ρόλος των εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας διαφοροποιείται. Διατίθεται μια λίστα με τους Συμβούλους και Μέντορες Ενέργειας [εδώ](#). Η λίστα περιλαμβάνει Συμβούλους και Μέντορες από τις 8 πιλοτικές χώρες POWERPOOR αλλά και από ολόκληρη την Ευρώπη.

Ο ρόλος των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας

Οι **Σύμβουλοι Ενέργειας** συνεργάζονται άμεσα με ενεργειακά φτωχούς πολίτες και τους συμβουλεύουν για την εφαρμογή αλλαγών συμπεριφοράς ή μικρής κλίμακας παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και τους βοηθούν να σχεδιάσουν, να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση και να εφαρμόσουν μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης.

Οι **Μέντορες Ενέργειας** παρέχουν υποστήριξη και τεχνογνωσία σε όλους τους βασικούς τομείς που σχετίζονται με τη λειτουργία ή/και τη δημιουργία μιας ενεργειακής κοινότητας/συνεταιρισμού, που αποτελείται από ενεργειακά φτωχούς πολίτες. Γνωρίζουν πώς να αξιοποιούν καινοτόμα προγράμματα χρηματοδότησης (π.χ. κοινοτική χρηματοδότηση) και να παρέχουν υποστήριξη σε επίπεδο πόλης που στελεχώνοντας το Γραφείο Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας.

Συμβάλλετε στην Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Φτώχειας

Βρείτε το σχετικό infographic [εδώ](#).

Δείτε το [βίντεο](#) με τους Τοπικούς μας Ήρωες να περιγράφουν την εμπειρία τους!

Το υπόβαθρο των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας ποικίλλει, μπορεί να αποτελούνται από υπαλλήλους τοπικών και περιφερειακών αρχών, μέλη υφιστάμενων κοινοτήτων/συνεταιρισμών, κοινωνικούς λειτουργούς, τοπικούς συμβούλους, επαγγελματίες και επιχειρηματίες στον τομέα της αιεφόρου ενέργειας, επαγγελματίες υγείας, πτυχιούχους πανεπιστημίου και νέους επιστήμονες ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο άτομο που στοχεύει στη βελτίωση των συνθηκών στην περιοχή του.

Το σύστημα πιστοποίησης του POWERPOOR

Οι Σύμβουλοι και Μέντορες Ενέργειας είναι πιστοποιημένοι βάσει του συστήματος πιστοποίησης POWERPOOR. Εκτός από τα πρακτικά οφέλη ενός συστήματος πιστοποίησης που επαληθεύει τις γνώσεις σε ένα συγκεκριμένο θέμα, το σύστημα πιστοποίησης POWERPOOR συνοδεύεται από ορισμένα άλλα οφέλη. Το σύστημα πιστοποίησης του POWERPOOR είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Οφέλη για τους Σύμβουλους και Μέντορες Ενέργειας

Γενικά

- Αποκτήστε μια αίσθηση ολοκλήρωσης όταν υποστηρίζετε άτομα που βιώνουν ένα πολυδιάστατο φαινόμενο βοηθώντας τους να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσής τους.
- Συμμετέχετε σε μια καλά δομημένη μαθησιακή διαδικασία, η οποία συνδυάζει θεωρία, πρακτική και επίσημες δοκιμασίες.
- Αποκτήστε τεχνογνωσία και γνώσεις για ένα φαινόμενο που επηρεάζει πολλούς ανθρώπους σε όλη την Ευρώπη.
- Αποκτήστε εμπειρογνωμοσύνη σε καινοτόμα χρηματοδοτικά προγράμματα και σε κοινές ενεργειακές πρωτοβουλίες. Μάθετε πώς να δημιουργείτε και να υποστηρίζετε ενεργειακές κοινότητες/συνεταιρισμούς και πώς να ορίζετε εκστρατείες κοινοτικής χρηματοδότησης.
- Μάθετε πώς να χρησιμοποιείτε τεχνολογικά εργαλεία που μπορούν να διευκολύνουν τη διαδικασία υποστήριξης ενεργειακά φτωχών πολιτών.
- Προωθήστε την προσωπική ανάπτυξη, ενισχύοντας τις δεξιότητες που απαιτούνται στην εργασία πεδίου.
- Βοηθήστε το ρόλο των τοπικών κυβερνήσεων να υποστηρίξουν την ανάπτυξη δράσεων αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας μαζί με τα τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη.
- Αποκτήστε αποδεδειγμένη πιστοποίηση επάρκειας.

Δίκτυο

- Γίνετε μέλος ενός εκτεταμένου δικτύου μεντόρων και συμβούλων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Συνεργαστείτε/αλληλεπιδράστε με ειδικούς και αναγνωρισμένους επαγγελματίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επαγγελματικά

- Αποκτήστε ορατότητα στον τομέα.
- Βελτιώστε το βιογραφικό και την επαγγελματική αξιοπιστία σας.
- Αποκτήστε εργασιακή εμπειρία, ιδιαίτερα πολύτιμη για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας.
- Ενθαρρύνετε τη δια βίου μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη.
- Βελτιώστε τις ευκαιρίες καριέρας.

Το τεστ αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ώστε να περιορίζει το κόστος, να είναι εύκολο στη διεξαγωγή του, να προσαρμόζεται στο πρόγραμμα των συμμετεχόντων, να μην υπόκειται σε γεωγραφικούς περιορισμούς αλλά και να είναι απλό στη χρήση, να έχει φιλικό προς τον χρήστη περιβάλλον και να υποστηρίζεται από γλώσσες διαφορετικών χωρών.

Η διαδικασία αξιολόγησης διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

► **Αντικειμενικότητα**

Οι μέθοδοι αξιολόγησης ενσωματώνουν ευρέως διαδεδομένες πρακτικές, τα στοιχεία είναι τεκμηριωμένα και ξεκάθαρα και η αξιολόγηση χρησιμοποιεί υποκειμενικά κριτήρια και διαδικασίες για όλους τους συμμετέχοντες και συμμετέχουσες.

► **Διαφάνεια**

Η διαφάνεια της διαδικασίας πιστοποίησης είναι μεγάλης σημασίας, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες θα πρέπει να έχουν ξεκάθαρη άποψη για όλα τα μέρη του συστήματος, όπως τα κριτήρια επιλογής, η διαδικασία εκπαίδευσης, το πλαίσιο αξιολόγησης, το κόστος, τα οφέλη και οι υποχρεώσεις.

► **Δικαιοσύνη**

Η διαδικασία πρέπει να είναι δίκαιη έναντι όλων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών, διασφαλίζοντας την ισότητα και τη μη διάκριση, επιτρέποντας σε όλους και όλες να συμμετέχουν στην εκπαίδευση και την πιστοποίηση επί ίσοις όροις.

Τα εργαλεία αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται ακολουθούν τις προτεινόμενες ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης (CEDEFOP, 2015), π.χ. Εγκυρότητα, Αξιοπιστία, Δικαιοσύνη, Γνωστικό εύρος και Καταλληλότητα.

Βρείτε περισσότερα [εδώ](#).

Μετά την ολοκλήρωση του έργου, το σύστημα πιστοποίησης POWERPOOR θα υποστηρίζεται από τη Συμμαχία POWERPOOR για την Ενεργειακή Φτώχεια που θα αναπτυχθεί. Τα μέλη της Συμμαχίας πρέπει να διατηρούν ενημερωμένο το εκπαιδευτικό υλικό και το δίκτυο των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας ενεργό.

Tips & Tricks

Exploring how energy poverty can be addressed in our homes

4. Υποστηρικτικά προγράμματα για ενεργειακά φτωχούς πολίτες

Οι επισκέψεις στα νοικοκυριά

Οι Σύμβουλοι Ενέργειας βρίσκονται στην καρδιά των προγραμμάτων υποστήριξης φτωχών ενεργειακά πολιτών καθώς επισκέπτονται σπίτια στα δίκτυά τους ή στις γειτονιές τους, για να εντοπίσουν άμεσα αυτούς που βιώνουν ενεργειακή φτώχεια και να τους παρέχουν πρακτικές συμβουλές και τρόπους αλλαγής συμπεριφοράς που μπορούν να ενισχύσουν την ενεργειακή τους απόδοση ή/και να μειώσουν τους ενεργειακούς λογαριασμούς τους καθώς και να τους δώσουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν μικρής κλίμακας παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης. Οι Σύμβουλοι και οι Μέντορες Ενέργειας χρησιμοποιούν την εργαλειοθήκη του POWERPOOR για να βοηθήσουν άμεσα τους ενεργειακά φτωχούς. Συμπληρωματικό υλικό είναι επίσης διαθέσιμο για να τους βοηθήσει να αξιοποιήσουν στο έπακρο την επίσκεψη στο σπίτι.

Βρείτε τις [συμβουλές και τις προτάσεις](#) που μοιράζονται οι Σύμβουλοι και Μέντορες Ενέργειας!

Τα Γραφεία Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας

Προκειμένου οι δήμοι να εφαρμόσουν την αλλαγή από τη βάση και να αποτελέσουν μέρος της λύσης για την αντιμετώπιση του πολύπλευρου φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας, πρέπει να ακολουθηθεί μια πολύπλευρη και διεπιστημονική προσέγγιση. Οι Μέντορες Ενέργειας που μπορεί να είναι υπάλληλοι του δήμου, κοινωνικοί λειτουργοί ή ενδιαφερόμενα άτομα μπορούν να πρωτοστατήσουν σε μια τέτοια προσέγγιση. Θα στελεχώσουν τα Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας που έχουν ιδρυθεί στις οχτώ χώρες πιλότους.

Τα τοπικά γραφεία ενεργειακής φτώχειας θα παρέχουν υποστήριξη σε ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά τόσο προτείνοντας άμεσα μέτρα συμπεριφοράς, παρεμβάσεις χαμηλού κόστους ενεργειακής απόδοσης όσο και καθοδηγώντας τα προς τη δημιουργία ή την ένταξη σε μια υπάρχουσα ενεργειακή κοινότητα ή συνεταιρισμό και πώς να αξιοποιήσουν καινοτόμα σχήματα χρηματοδότησης.

Στο Γραφείο Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας, θα επικοινωνηθούν τα οφέλη από την εφαρμογή παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα ενθαρρυνθούν ενεργειακά αποδοτικότερες συμπεριφορές, πρακτικές και συνήθειες, η χρήση της εργαλειοθήκης για τον Μετριάσμο της Ενεργειακής Φτώχειας θα προωθηθεί επίσης ως πρακτικός τρόπος παρακολούθησης και καθοδήγησης της προόδου.

Θα προωθηθούν βέλτιστες πρακτικές καθώς και καινοτόμα χρηματοδοτικά σχήματα (π.χ. κοινοτική χρηματοδότηση) ως βιώσιμη επιλογή χρηματοδότησης. Μέσω του γραφείου οι τοπικές αρχές θα είναι σε θέση να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, την εμπειρία και τις δεξιότητές τους σχετικά με τον τρόπο συμπερίληψης και χρηματοδότησης δράσεων ενεργειακής φτώχειας σε ένα Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ). Τέλος, άλλες τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και άλλοι βασικοί παράγοντες (π.χ. κοινωνικές υπηρεσίες) θα έχουν την ευκαιρία να ακολουθήσουν το παράδειγμα και, επίσης, να ιδρύσουν ένα Τοπικό Γραφείο Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας για να συμβάλουν στην άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας στην περιοχή τους.

Ο κύριος στόχος του Γραφείου Αντιμετώπισης Ενεργειακής Φτώχειας είναι να λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης ενημέρωσης για τους πολίτες και να τους υποστηρίζει να συμμετέχουν ενεργά σε προγραμματισμένες δραστηριότητες, να εξοικειωθούν με το πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας, να τους προτείνει μέτρα συμπεριφοράς και μέτρα απόδοσης ενέργειας με χαμηλό κόστος και να τους καθοδηγήσει στη συμμετοχή ή στη δημιουργία μιας ενεργειακής κοινότητας ή να τους εξοικειώσει με τη μόχλευση καινοτόμων χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την επίτευξη στόχων ενεργειακής απόδοσης.

Ο οδικός χάρτης της δημιουργίας ενός Γραφείου Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας

Σε δήμους που έχουν ήδη ιδρυθεί και λειτουργούν παρόμοια γραφεία ή ομάδες, δουλεύοντας καλά με το κοινό (π.χ. μια ομάδα ΣΔΑΕΚ), το Γραφείο Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας μπορεί να λειτουργήσει εντός της υπάρχουσας δομής. Οι συνέργειες και η συλλογική εργασία μπορούν μόνο να ενισχύσουν την εμβέλεια των δραστηριοτήτων. Ο Μέντορας Ενέργειας που στελεχώνει το γραφείο μπορεί να καλύψει ένα ευρύ φάσμα απαιτούμενης εξειδίκευσης και να προέρχεται από διαφορετικά τμήματα όπως το κοινωνικό, το οικονομικό, το τεχνικό, το περιβαλλοντικό και οι δημόσιες προμήθειες. Έτσι, ο Μέντορας Ενέργειας μπορεί είτε να είναι μέρος της υπάρχουσας δομής και να κατανοήσει το τοπικό πλαίσιο, καθώς και πώς μπορεί να λειτουργήσει η προσέγγιση του POWERPOOR εντός του υπάρχοντος πλαισίου, είτε μπορεί να είναι μέρος μιας άλλης ομάδας εντός του δήμου και σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται κατάλληλη διατμηματική συνεργασία.

Συμβουλές για μία πετυχημένη διατμηματική συνεργασία

- Καθορίστε ξεκάθαρους ρόλους, ώστε όλοι να ξέρουν τι να κάνουν.
- Εμπλέξτε ενεργά όλα τα μέλη σε σχετικές εργασίες (τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση) για να αποκτήσετε μια υψηλή αίσθηση ιδιοκτησίας του σχεδίου.
- Ενθαρρύνετε τη συνεπή και διάφανη επικοινωνία μοιράζοντας τις πληροφορίες και τους στόχους που σχετίζονται με διαφορετικά τμήματα.
- Υποστηρίξτε την ανατροφοδότηση για να διασφαλίσετε ότι όλοι βρίσκονται στην ίδια κατεύθυνση, όπως ζητείται.
- Συγκεντρώνετε την ομάδα τακτικά για να μείνετε σε επαφή με τους στόχους της και να βοηθήσετε τα μέλη να οικοδομήσουν ομαδικό πνεύμα.
- Παρουσιάστε την υπευθυνότητα και την παρακολούθηση της προόδου.
- Γνωρίστε άλλες διαδικασίες του τμήματος για να κατανοήσετε τα εμπόδια και τις προκλήσεις.
- Χτίστε μια κουλτούρα αμοιβαίας κατανόησης και εμπιστοσύνης.

Διαδίδοντας τα νέα

Ο αντίκτυπος της προσέγγισης POWERPOOR ενισχύεται από πολυάριθμες προγραμματισμένες δραστηριότητες. Σε επίπεδο δήμων προγραμματίζονται και υλοποιούνται αρκετές ενημερωτικές ημερίδες σε όλες τις πιλοτικές χώρες προσελκύνοντας ενδιαφερόμενα άτομα και διαδίδοντας τόσο το θέμα της ενεργειακής φτώχειας όσο και την προτεινόμενη προσέγγιση POWERPOOR. Για το λόγο αυτό, έχει παραχθεί ενημερωτικό υλικό, είναι διαθέσιμο σε όλους και μεταφράζεται σε όλες τις γλώσσες των πιλοτικών χωρών για την άρση του γλωσσικού φραγμού.

Βρείτε το φυλλάδιο και την αφίσα [εδώ](#).

Βρείτε όλα τα νέα και της εκδηλώσεις του POWERPOOR [εδώ](#).

Επισημοποίηση του αντίκτυπου και διατήρηση των αποτελεσμάτων

Για να επισημοποιηθεί η προσέγγιση και να διατηρηθεί ο αντίκτυπος, θα εκπονηθεί ένα σύνολο συστάσεων πολιτικής για την ενημέρωση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής σχετικά

με την ενεργειακή απόδοση και τη βιώσιμη ενέργεια και πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ενεργειακής φτώχειας μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών και καινοτόμων χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Θα αναπτυχθούν εθνικοί οδικοί χάρτες για την εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας στις πιλοτικές χώρες, προκειμένου να επιτευχθεί σταδιακή μετάβαση από τις κοινωνικές πολιτικές, βασισμένες στα οφέλη, σε καινοτόμες πράσινες πολιτικές που βασίζονται σε βασικές επενδύσεις και μέτρα ενεργειακής απόδοσης, σε επίπεδο μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης προοπτικής. Επιπλέον, θα αναπτυχθούν συστάσεις για την πολιτική της ΕΕ που θα συνοψίζουν τα βασικά πορίσματα από την εφαρμογή του POWERPOOR που μπορεί να ενημερώσει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και να τους βοηθήσει να διαμορφώσουν πολιτικές για την ανακούφιση της ενεργειακής φτώχειας λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Το δίκτυο των δήμων και των Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας μπορεί να είναι μέρος της Συμμαχίας POWERPOOR για την Ενεργειακή Φτώχεια. Η Συμμαχία θα αποτελέσει όχημα για από κοινού εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων, ως μη κερδοσκοπική οντότητα που έχει σχεδιαστεί για να ενδυναμώνει τους ενεργειακούς φτωχούς πολίτες μέσω κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών. Σε αυτό το πλαίσιο, θα αναπτυχθεί ένα σχέδιο εκμετάλλευσης για τον καλύτερο προσδιορισμό των δραστηριοτήτων αναπαραγωγής και εκμετάλλευσης του έργου.

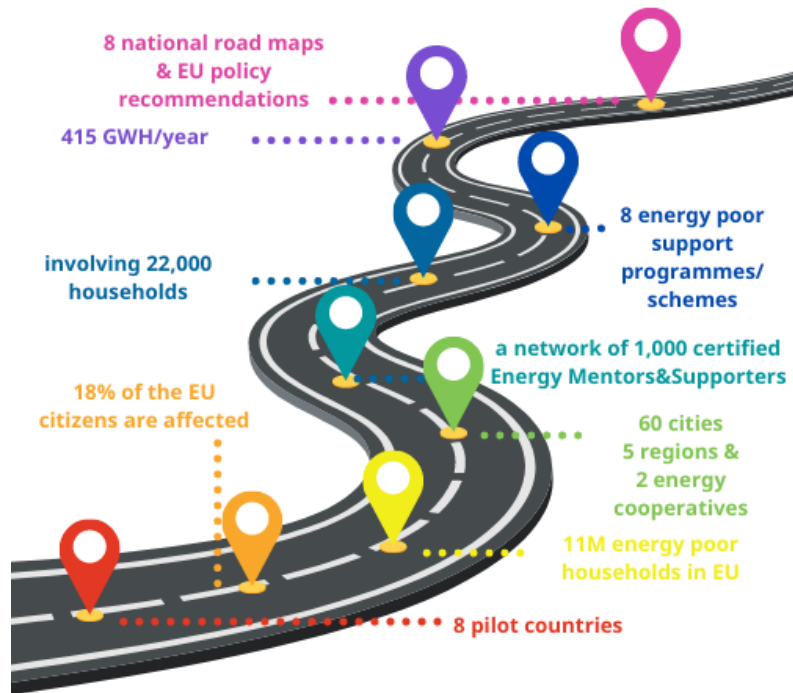
Υφιστάμενες σχετικές πολιτικές

Το πακέτο [Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους](#): στοχεύει στο μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια σύγχρονη, αποδοτική από πλευράς πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, διασφαλίζοντας μηδενικές καθαρές εκπομπές GHG έως το 2050, οικονομική ανάπτυξη και ένταξη στη μετάβαση.

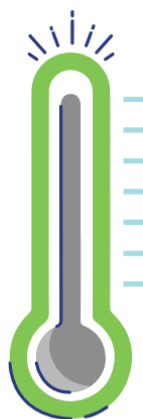
Εθνικά σχέδια για την Ενέργεια και το Κλίμα των χωρών της ΕΕ: 10ετή ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια για την περίοδο από το 2021 έως το 2030, για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της ΕΕ για το 2030. Εισήχθη βάσει του [Κανονισμού \(ΕΕ\) 2018/1999](#).

[Το Πακέτο Κύματος Ανακαίνισης](#): Η στρατηγική της Επιτροπής για την ενίσχυση της ανακαίνισης στην ΕΕ τα επόμενα 10 χρόνια. Η κύρια εστίασή του είναι στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, στην αναβάθμιση κτιρίων με χαμηλή απόδοση και στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές θέρμανσης και ψύξης.

[Πακέτο «Fit for 55%»](#): ένα σύνολο προτάσεων με αναθεωρήσεις υφιστάμενων νόμων και νέες (αναμένονται περισσότερες) για την προώθηση της κλιματικής πολιτικής της Ευρώπης για μείωση κατά 55% των εκπομπών άνθρακα έως το 2030 και μηδενικές εκπομπές έως το 2050.

5. Στόχευση στο πρόβλημα

Οι δήμοι αποτελούν την πρώτη δομή διακυβέρνησης που αντιμετωπίζει την ενεργειακή φτώχεια και αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις της. Η ενεργειακή φτώχεια είναι ένα πολυδιάστατο πρόβλημα που είναι δύσκολο να μετρηθεί με ακρίβεια. Η ανάγκη για έγκυρες μεθόδους αναγνώρισης ενεργειακά φτωχών πολιτών είναι το πρώτο βήμα στη διαδικασία αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας μέσω πολιτικών και δράσεων, ιδανικά ενταγμένων στο Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) των δήμων.

Προσδιορίζοντας την ενεργειακή φτώχεια

Οι τοπικές αρχές μπορούν να επιλέξουν από μια ποικιλία σχετικών δεικτών που μπορούν να αξιολογήσουν εάν ένα νοικοκυριό είναι ενεργειακά φτωχό ή όχι. Υπάρχουν δείκτες βάσει δαπανών και συναινετικοί δείκτες για να διαλέξετε, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό, βάσει δεδομένων ή αυτοαξιολόγησης. Κάθε δείκτης μπορεί να σχετίζεται με μια συγκεκριμένη πτυχή της ενεργειακής φτώχειας, προσδιορίζοντας ένα μέρος των ενεργειακά φτωχών νοικοκυριών. Η τελική επιλογή των δεικτών πρέπει να βασίζεται στη διαθεσιμότητα των αντίστοιχων δεδομένων, στα τοπικά χαρακτηριστικά, στο πεδίο δράσης και στην ικανότητα του προσωπικού να τα χρησιμοποιεί με επιτυχία, αλλά το πιο σημαντικό θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με το εθνικό πλαίσιο και τις εθνικές πολιτικές.

Είναι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι η επιλογή του δείκτη μπορεί να είναι κρίσιμος παράγοντας για το επόμενο βήμα του σχεδιασμού δράσεων κατά της ενεργειακής φτώχειας, καθώς η ανάλυση των ευρημάτων μπορεί να καθορίσει πρότυπα και τομείς προτεραιότητας στους οποίους πρέπει να αναληφθούν δράσεις.

Συμβουλή!

Για να εστιάσετε αποτελεσματικά σε ομάδες και περιοχές που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, έχετε κατά νου ότι είναι σύνηθες να βρίσκουμε ευάλωτους πολίτες που μπορεί επίσης να είναι ενεργειακά φτωχοί όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες καταστάσεις:

- χαμηλές βαθμολογίες ενεργειακής απόδοσης σε θέρμανση, ψύξη και συσκευές
- κακή μόνωση τοίχων, βεράντας, στέγης και κακή κατάσταση σπιτιού (π.χ. μούχλα)

Περισσότερα

- Οι δείκτες για τη μέτρηση της ενεργειακής φτώχειας σε τοπικό επίπεδο παρέχονται από:
- Την πρωτοβουλία του [Συμφώνου των Δημάρχων](#), και
- Τον [Συμβουλευτικό Κόμβο της Ενεργειακής Φτώχειας](#).

- αγροτικές κατοικίες που μπορεί να επηρεαστούν βαθύτερα από την ενεργειακή φτώχεια⁹
- νοικοκυριά και περιοχές χαμηλού εισοδήματος⁹
- ακίνητα εκτός δικτύου (αέριο) με υψηλότερο κόστος.

Το εργαλείο POWER TARGET

Το POWERPOOR παρέχει ένα απλό στη χρήση εργαλείο, το POWER TARGET, για τον εντοπισμό ενεργειακά φτωχών πολιτών χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση βάσει δεδομένων. Το εργαλείο διευκολύνει τον εντοπισμό πολιτών, κοινοτήτων, γειτονιών ή περιοχών με βάση έναν ενισχυμένο δείκτη 10%. Αυτή η προσέγγιση στηρίζεται στον -βασισμένο στα έξοδα- δείκτη 10%⁹, αλλά τροποποιήθηκε για να προσαρμόσει την ενεργειακή δαπάνη και το ετήσιο εισόδημα του νοικοκυριού από πραγματικά σε πλασματικά ποσά, σύμφωνα με ποιοτικούς παράγοντες, π.χ., «Νιώθω κρύο μέσα στο σπίτι μου».

Το εργαλείο POWER TARGET χρησιμοποιεί ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα για να ξεπεράσει την ισοπέδωση και την απλούστευση των δεδομένων στις αξιολογήσεις ενεργειακής φτώχειας. Για να γίνει αυτό, πρέπει να πραγματοποιηθεί μια έρευνα με πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα, την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε kWh και το κόστος και την κατανάλωση καυσίμου θέρμανσης επίσης σε μονάδα μέτρησης και κόστος σε συνδυασμό με μια ερώτηση αυτοαξιολόγησης για το πώς ο χρήστης βιώνει τη θερμική άνεση. Το εργαλείο POWER TARGET χρησιμοποιεί τα δεδομένα που συμπληρώθηκαν στην έρευνα για να υπολογίσει μια βαθμολογία που αντιστοιχεί στον βαθμό στον οποίο το νοικοκυριό είναι ενεργειακά φτωχό. Η βαθμολογία μπορεί να λάβει διαφορετικές τιμές μεταξύ 0-100 (0 για ασήμαντο αντίκτυπο, 100 για απόλυτη ενεργειακή φτώχεια) για την ταξινόμηση του νοικοκυριού σε μία από τις 4 κατηγορίες σοβαρότητας (Κόκκινο - Πορτοκαλί - Κίτρινο - Πράσινο).

⁹ Boardman, B . *Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth*, London; New York: Belhaven Press, 1991.

POWER - TARGET

Το εργαλείο POWER – TARGET είναι διαθέσιμο σε 10 γλώσσες μέσω

- της ιστοσελίδας του POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- της αυτόνομης σελίδας Εργαλειοθήκης του POWERPOOR <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Περισσότερες πληροφορίες

- Ένας οδηγός για τις λειτουργίες του εργαλείου POWER-TARGET μαζί με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξή του μπορείτε να βρείτε [εδώ](#) στο Παραδοτέο 2.2.
- Οδηγίες βήμα προς βήμα για τον τρόπο χρήσης του εργαλείου POWER TARGET μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Συνιστάται

Για αξιοποίηση στα Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας

Τα Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας μπορούν να λειτουργήσουν ως κόμβος μεταξύ διαφορετικών δημοτικών υπηρεσιών που μπορούν να βοηθήσουν στη στόχευση ενεργειακά φτωχών πολιτών, συνδυάζοντας δυνάμεις, εξειδίκευση, πρωτοβουλίες και δίκτυα. Επιπλέον, τα εργαλεία αποτελούν σημείο επαφής για ενεργειακά φτωχούς πολίτες, όπου μπορούν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία όπως το POWER – TARGET για να αξιολογήσουν την ενεργειακή τους ευπάθεια.

Ενισχύοντας τη στόχευση

Από την πλευρά της τοπικής αρχής, το θέμα πρέπει να προσεγγίζεται με τρόπο που να έχει νόημα κατά τον σχεδιασμό σχετικών επιτυχημένων ενεργειών. Επομένως, η στόχευση των φτωχών ενεργειακά ατόμων μέσω ενός επιλεγμένου εργαλείου, μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ειδικές συνθήκες όπου χρησιμοποιείται το εργαλείο.

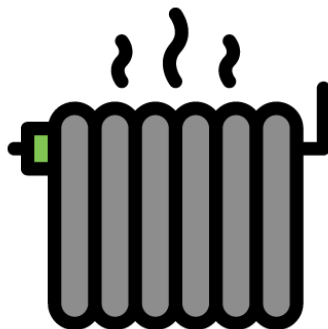
Τα ακόλουθα βήματα μπορούν να ενισχύσουν την στόχευση:

- Συλλογή δεδομένων: Συλλέξτε όσο το δυνατόν περισσότερα δεδομένα. Χρησιμοποιήστε τα υπάρχοντα δίκτυα και τα επιλεγμένα εργαλεία.
- Ανάλυση δεδομένων: Αναζητήστε πιθανά εξέχοντα μοτίβα, ομάδες-στόχους, χωρική κατανομή, οποιοδήποτε άλλο γεγονός που αξίζει να αναφερθεί. Σε αυτό το βήμα, τα δεδομένα θα απομονωθούν και αναλυθούν για να εξαχθούν σημαντικές πληροφορίες. Χρησιμοποιώντας τεχνικές και μεθόδους ανάλυσης δεδομένων, θα προκύψουν κρυφά μοντέλα και σχέσεις και μπορούν να παρουσιαστούν γόνιμες ιδέες για να γίνουν εμπειριστατωμένες προβλέψεις.
- Ερμηνεία αποτελεσμάτων: μετατροπή δεδομένων σε ουσιαστική μορφή, όπως γραφήματα, χαρτογράφηση ή αφήγηση ιστοριών.
- Επικύρωση ανάλυσης: Συζητήστε τα ευρήματα με ειδικούς και ενδιαφερόμενους για να αποκτήσετε νέες προοπτικές.
- **!**Μείνετε ενημερωμένοι: Επανεξετάζετε περιοδικά τα συμπεράσματα, λαμβάνοντας υπόψη τα ενημερωμένα ευρήματα.

Σημαντικό

Το δίκτυο εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας του POWERPOOR είναι μια πολύτιμη δεξαμενή ανθρώπων που μπορούν να υποστηρίξουν τις Τοπικές Αρχές μέσω των Γραφείων Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Βρείτε έναν πιστοποιημένο Σύμβουλο ή Μέντορα Ενέργειας [εδώ!](#)

6. Δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας

Οι τοπικές αρχές πρέπει να υποστηρίξουν ενεργειακά φτωχούς πολίτες και να προωθήσουν σχετικές δράσεις μέσω σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την επίτευξη των βιώσιμων στόχων του 2050. Η ενσωμάτωση της διάστασης της ενεργειακής φτώχειας στα σχέδιά τους δεν είναι εύκολη υπόθεση, καθώς απαιτείται στρατηγική που θα αναπτυχθεί, συμπεριλαμβανομένου ενός αριθμού δράσεων με βάση τον τρόπο με τον οποίο ορίζεται και προσδιορίζεται η ενεργειακή φτώχεια καθώς και οι τοπικές ανάγκες. Η προσέγγιση POWERPOOR έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις τοπικές αρχές και το προσωπικό τους για υποστήριξη προς αυτή την κατεύθυνση.

Δράσεις προώθησης

Η αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας περιλαμβάνει μια στρατηγική με δράσεις που μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ενεργειακά φτωχοί πολίτες. Η διαμόρφωση μιας επιτυχημένης στρατηγικής ξεκινά από τη σύνταξη όλων των πιθανών μέτρων ή δράσεων, συνεχίζει στην επιλογή των καταλληλότερων για το τοπικό πλαίσιο δράσεων, τις ενσωματώνει στα σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και τελειώνει με τη φάση υλοποίησης και παρακολούθησης των δράσεων.

Οι ενέργειες πρέπει να σχεδιάζονται σύμφωνα με τα αποτελέσματα του σταδίου αναγνώρισης, όπως περιγράφεται παραπάνω. Έχοντας αναλύσει τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν για να απεικονίσουν την τρέχουσα κατάσταση ενεργειακής φτώχειας σε τοπικό επίπεδο, οι δήμοι μπορούν να σκιαγραφήσουν το προφίλ του προβλήματος σε σχέση με τις τοπικές συνθήκες, οι οποίες μπορεί να είναι μοναδικές, απαιτώντας έτσι έναν συγκεκριμένο συνδυασμό μέτρων και εξειδικευμένων μορφών προσεγγίσεων εφαρμογής.

Τα προτεινόμενα από το POWERPOOR, Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας στους δήμους, μπορούν να αποτελέσουν μεγάλη υποστήριξη όσον αφορά τις πολιτικές και δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Εκτός από τον ρόλο τους στον εντοπισμό ενεργειακά φτωχών πολιτών, μπορούν επίσης να παρέχουν υποστήριξη στο σχεδιασμό και την προώθηση δράσεων. Με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, τους Πιστοποιημένους Σύμβουλους και Μέντορες Ενέργειας POWERPOOR, το Γραφείο Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας μπορεί να δημιουργήσει ενεργειακά προφίλ χρησιμοποιώντας το εργαλείο POWER-ACT για να ορίσει ομάδες-στόχους και να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα. Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι χαμηλού κόστους και εύκολα στην εφαρμογή τους, όπως αλλαγές συμπεριφοράς, επιλογή φορέα ενέργειας κ.λπ. ή πιο ουσιαστικά όπως ανακαίνιση κτιρίου, αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης κ.λπ.

Συμβουλές και μέτρα για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας

Αν θέλετε να έχετε μερικές εύκολες συμβουλές και μέτρα για να μειώσετε το κόστος και τη χρήση σε θέρμανση, χρήση ζεστού νερού, φωτισμό, μόνωση κτιρίων, ηλεκτρισμό, συσκευές, μπορείτε να ελέγξετε αυτό το [infographic](#) και την [Ενότητα 2](#).

Το εργαλείο POWER-ACT

Το δεύτερο εργαλείο που περιλαμβάνεται στην εργαλειοθήκη του POWERPOOR για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας είναι το POWER-ACT. Το POWER-ACT καταγράφει την ενεργειακή συμπεριφορά των χρηστών και προτείνει μια σειρά από χαμηλού κόστους μέτρα αλλαγής συμπεριφοράς αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας και την ενδυνάμωση των ενεργειακά φτωχών πολιτών να κατανοήσουν τη χρήση της ενέργειας τους, τα οφέλη που συνδέονται με τις παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης και να τους ενθαρρύνουν να κοιτάξουν για δυνατότητες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, π.χ., μέσω της ένταξης σε μια ενεργειακή κοινότητα.

Το POWER-ACT βασίζεται σε μια προσέγγιση βασισμένη σε δεδομένα που αξιολογεί τη θερμική άνεση των χρηστών, δημιουργεί ενεργειακά προφίλ και προβλέπει τα οφέλη από τις δράσεις ενεργειακής απόδοσης. Για να γίνει αυτό, πρέπει να πραγματοποιηθεί μια έρευνα με πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα συμπεριφοράς, δεδομένα χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας και δεδομένα κατανάλωσης θέρμανσης και ψύξης σε συνδυασμό με ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης σχετικά με τις ενεργειακές συμπεριφορές. Το εργαλείο POWER-ACT χρησιμοποιεί τα δεδομένα που συμπληρώθηκαν στην έρευνα για να υπολογίσει μια βαθμολογία που αντιστοιχεί στον βαθμό στον οποίο το νοικοκυριό είναι ενεργειακά φτωχό.

Οι βαθμολογίες κυμαίνονται από 0 έως 100 με βαθμολογία ίση με μηδέν που επιτυγχάνεται όταν ένας χρήστης υποβάλλει απαντήσεις που υποδεικνύουν τις λιγότερο αποτελεσματικές συμπεριφορές, ενώ βαθμολογία ίση με 100 επιτυγχάνεται όταν οι απαντήσεις υποδεικνύουν τις πιο αποτελεσματικές συμπεριφορές, δεδομένων των διαθέσιμων απαντήσεων στις δομημένες ερωτήσεις. Οι χαμηλές βαθμολογίες υποδεικνύουν περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά την ενεργειακή συμπεριφορά, ενώ οι υψηλότερες βαθμολογίες δείχνουν πιο αποτελεσματικές συμπεριφορές και περιορισμένο περιθώριο βελτίωσης με αλλαγές συμπεριφοράς. Σύμφωνα με τη βαθμολογία που υπολογίστηκε, η συμπεριφορά του νοικοκυριού κατατάσσεται σε μία από τις 4 κατηγορίες (Κόκκινο - Πορτοκαλί - Κίτρινο - Πράσινο). Οι χρήστες με ταξινομήσεις Κόκκινο και Πορτοκαλί μπορούν να κάνουν άμεσα βήματα χαμηλού κόστους για να

βελτιώσουν τη συμπεριφορά τους στην κατανάλωση ενέργειας (νέοι λαμπτήρες LED, συντήρηση του συστήματος θέρμανσης κ.λπ.). Οι χρήστες με ταξινομήσεις Κίτρινο και Πράσινο πρέπει συνήθως να προχωρήσουν σε πιο ουσιαστικές αναβαθμίσεις που συνδέονται με υψηλότερο κόστος (μόνωση, αναβάθμιση κουφωμάτων, νέα συστήματα θέρμανσης).

POWER - ACT

Το εργαλείο POWER-ACT είναι διαθέσιμο σε 10 γλώσσες μέσω:

- Της ιστοσελίδας του POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- Της αυτόνομης σελίδας της Εργαλειοθήκης του POWERPOOR <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Περισσότερες πληροφορίες

- Ένας οδηγός για τις λειτουργίες του εργαλείου POWER-ACT μαζί με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξή του, μπορείτε να τον βρείτε [εδώ](#) στο Παραδοτέο 2.3.
- Οδηγίες βήμα προς βήμα για τον τρόπο χρήσης του εργαλείου POWER-ACT, μπορείτε να τις βρείτε [εδώ](#).

Ενίσχυση της ενσωμάτωσης των δράσεων στα ΣΔΑΕΚ

Για την ενίσχυση του επιτυχούς σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας μέσω Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ), μπορούν να ακολουθηθούν τα επόμενα 4 βήματα.

→ Διερευνήστε τα μέτρα

→ Εξερευνήστε όλα τα διαθέσιμα μέτρα και επιλέξτε τα πιο κατάλληλα από αυτά σύμφωνα με τα ευρήματα της διαδικασίας αναγνώρισης. Οι τομείς όπου συνήθως χρειάζεται να υποστηριχθεί ένα ενεργειακά φτωχό νοικοκυριό είναι τα συστήματα θέρμανσης και ψύξης, παροχή ζεστού νερού, συσκευές, φωτισμός.

→ Ορίστε την στρατηγική σας

Περισσότερα

Μπορείτε να βρείτε μία σειρά από πιθανές ενέργειες στα

- Κεφάλαιο «**Βέλτιστες Πρακτικές**» αυτού του οδηγού.
- POWERPOOR Παραδοτέο D5.4 Έκθεση σχετικά με δράσεις για ενεργειακά φτωχούς πολίτες στα ΣΔΑΕΚ.

→ Η τοπική αρχή έχοντας αφενός τα επιλεγμένα μέτρα και αφετέρου τις γνώσεις της ανάλυσης ενεργειακής φτώχειας σε τοπικό επίπεδο, όπως η χωρική κατανομή, τα πρότυπα, οι ομάδες-στόχοι, οι ανάγκες και οι αιτίες, μπορεί να διαμορφώσει τη στρατηγική της. Για καλύτερα αποτελέσματα, απαριθμήστε τις ομάδες-στόχους, κάνετε διάλογο μεταξύ του Γραφείου Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας, της ομάδας ΣΔΑΕΚ και των εμπλεκόμενων δημοτικών υπηρεσιών σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα, κάνετε δημόσια διαβούλευση με την τοπική κοινωνία και τους ενδιαφερόμενους σχετικά με τη στρατηγική.

→ Εφαρμόστε τις δράσεις

Οι τοπικές αρχές είναι έτοιμες να περάσουν στην επόμενη φάση, την υλοποίηση, όταν καθοριστεί μια στρατηγική. Το Γραφείο Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας, οι τοπικοί παράγοντες/ενδιαφερόμενοι φορείς και οι ενεργειακές κοινότητες πρέπει να επιλεγθούν, όπου χρειάζεται, στη διαδικασία υλοποίησης. Εάν υπάρχει ΣΔΑΕΚ ή σχεδιάζεται να αναπτυχθεί, οι δράσεις που αποφασίστηκαν θα συμπεριληφθούν ως ο τρίτος πυλώνας της ΣΔΑΕΚ και θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες του Συμφώνου των Δημάρχων. Τα εργαλεία *Stakeholder Universe* και το *Future Rader*, που εξηγούνται στην Ενότητα 4, είναι χρήσιμα για την αναγνώριση των ενδιαφερομένων και τη χάραξη στρατηγικής/οράματος προκειμένου να ενσωματωθεί η μείωση της ενεργειακής φτώχειας στα ΣΔΑΕΚ.

Περισσότερες πληροφορίες

Μάθετε περισσότερα στην [Ενότητα 4](#).

→ Παρακολούθηση

Για να μετρηθεί πόσο επιτυχημένη είναι η υλοποίηση των δράσεων, οι τοπικές αρχές πρέπει να παρακολουθούν τη διαδικασία μέσω των επιλεγμένων δεικτών. Αυτό θα τους βοηθήσει να λάβουν καλύτερες αποφάσεις, ή ακόμα και προσαρμογές, αν χρειαστεί. Όσοι συμμετέχουν στο Σύμφωνο των Δημάρχων, θα μπορούν να χρησιμοποιούν το πλαίσιο *M&R CoM* για να λάβουν υποστήριξη στην Παρακολούθηση & Αναφορά.

Περισσότερες πληροφορίες

Μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση στη μεθοδολογία του Συμφώνου των Δημάρχων για την εισαγωγή δράσεων για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας στο ΣΔΑΕΚ [εδώ](#).

Χρησιμοποιήστε την *συν-δημιουργία* στον προγραμματισμό δράσεων και στη λήψη αποφάσεων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή της λύσης από τη βάση του POWERPOOR, απαιτείται μια συνδημιουργική προσέγγιση, καθώς οι ενέργειες επηρεάζουν ή μπορεί να διευκολυνθούν τόσο από τους πολίτες όσο και από διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς. Η ικανότητα της αρχής να αποφασίζει τις καλύτερες κατάλληλες ενέργειες μπορεί να είναι περιορισμένη, με αποτέλεσμα να χρειάζεται υποστήριξη στο σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων ή ακόμη και στην ανάπτυξη των δράσεων. Ως εκ τούτου, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να προσκληθούν σε μια συνδημιουργική διαδικασία από την αρχή, συμβάλλοντας στη διερεύνηση των τοπικών αναγκών, των προκλήσεων και των προσδοκιών.

Μερικά πρακτικά θέματα περιλαμβάνουν:

- Ξεκινήστε με τη χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών, για να προσδιορίσετε όλες τις ομάδες-στόχους, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και άλλους βασικούς τοπικούς παράγοντες.
- Προετοιμάστε μια αποτελεσματική στρατηγική δέσμευσης, ώστε όλοι οι παράγοντες να συμπεριληφθούν στις σχετικές δραστηριότητες, να παρακινηθούν και να διατηρήσουν το ενδιαφέρον τους.
- Διαδώστε ανάλογα, έτσι ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να είναι ενήμεροι και να συμμετέχουν.
- Λάβετε γνώμες και επανεξετάστε τις διαδικασίες όταν κρίνεται απαραίτητο.

POWER ACT

7. Χρηματοδότηση κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας

Οι τοπικές αρχές πρέπει να βρουν επαρκή κεφάλαια για να χρηματοδοτήσουν τη στρατηγική τους, ώστε να εφαρμόσουν δράσεις αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας. Για να γίνει αυτό, μπορούν να χρησιμοποιήσουν έναν αριθμό διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων από διάφορες πηγές ανάλογα με το τοπικό πλαίσιο και τα εθνικά μέσα. Το POWERPOOR τους παρέχει μια εργαλειοθήκη που περιλαμβάνει ευκαιρίες που σχετίζονται με κοινές ενεργειακές πρωτοβουλίες (όπως οι ενεργειακές κοινότητες) και καινοτόμα προγράμματα χρηματοδότησης (όπως την κοινοτική χρηματοδότηση), για να τους υποστηρίξει προς αυτή την κατεύθυνση.

Χρηματοδοτώντας τις δράσεις

Η εισαγωγή της ενεργειακής φτώχειας ως νέα διάσταση στα σχέδια δράσης των τοπικών αρχών, συνδέεται με νέες προκλήσεις, ποιος θα χρηματοδοτήσει τις δράσεις, υπάρχει μοναδική προσέγγιση για όλους, ποιο χρηματοδοτικό εργαλείο είναι καλύτερο κ.λπ. Για την επιτυχή επίτευξη και διατήρηση των επιλεγμένων δράσεων, απαιτείται ποικιλομορφία στα χρηματοδοτικά μέσα. Αυτό σημαίνει ότι ο δήμος πρέπει να χαρτογραφήσει διεξοδικά όλες τις πηγές χρηματοδότησης και τα σχετικά χρηματοδοτικά εργαλεία για να δημιουργήσει ένα μπουκέτο λύσεων για να διαλέξετε. Αυτό θα βοηθήσει τον δήμο να χρησιμοποιήσει την κατάλληλη πηγή χρηματοδότησης για κάθε μια από τις προγραμματισμένες δράσεις αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας. Είναι σημαντικό να οικοδομηθεί διατμηματική συνεργασία εντός του δήμου, για παράδειγμα μεταξύ λογιστηρίων, τεχνικών υπηρεσιών και τμημάτων προμηθειών, για την επίτευξη συλλογικής εμπειρογνωμοσύνης για το θέμα. Έχοντας βρει την πηγή χρηματοδότησης, θα πρέπει να ακολουθηθούν διαφανείς διαδικασίες και τα επιχειρηματικά μοντέλα πρέπει να είναι εφικτά και οικονομικά βιώσιμα.

Το POWERPOOR βάζει στο επίκεντρο της λύσης τη χρήση κοινών ενεργειακών πρωτοβουλιών και τη μόχλευση καινοτόμων εργαλείων χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, το εργαλείο POWER-FUND έχει αναπτυχθεί για να διευκολύνει τη διαδικασία υιοθέτησης της προσέγγισης POWERPOOR στις δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Οι Καινοτόμες Συλλογικές Πρωτοβουλίες επιλέγονται καθώς αποτελούν ισχυρά εργαλεία για τη βελτίωση των συνθηκών και της προσβασιμότητας που σχετίζονται με την ενέργεια, ενώ ταυτόχρονα μπορούν να αποτελέσουν μια καλή εναλλακτική σε ατομικές ή παραδοσιακές μεθόδους χρηματοδότησης. Επιπλέον, η συλλογική προσέγγιση που προωθείται από ενεργειακές κοινότητες ή/και πρωτοβουλίες κοινοτικής χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για την αντιμετώπιση των τεράστιων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ενεργειακά φτωχοί πολίτες που

επιθυμούν να αναλάβουν δράση για να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας ή να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση των νοικοκυριών τους.

Μία εκτενή αποθήκη ευκαιριών χρηματοδότησης για Σχέδια Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα, μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Συνιστάται

για αξιοποίηση σε Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας

Οι δήμοι μπορούν να έχουν πολλά οφέλη συνδυάζοντας τα Γραφεία Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας, τα οποία μπορούν να βρίσκονται στον πυρήνα της υλοποίησης των δράσεων αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας, με το εκτεταμένο δίκτυο πιστοποιημένων Συμβούλων και Μεντόρων Ενέργειας του POWERPOOR, που έχουν την ικανότητα να συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων, την εφαρμογή και τη διευκόλυνση των καινοτόμων λύσεων χρηματοδότησης.

Το εργαλείο POWER-FUND

Το POWER-FUND, το τρίτο εργαλείο της εργαλειοθήκης του POWERPOOR, είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο που στοχεύει στην εξοικείωση των ενεργειακά φτωχών πολιτών και των τοπικών αρχών σε όλη την Ευρώπη με Συλλογικές Καινοτόμες Δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Το POWER-FUND παρέχει στους χρήστες μια διαδικτυακή αγορά για Συλλογικές Ενεργειακές Πρωτοβουλίες, όπως ενεργειακές κοινότητες και συνεταιρισμούς, καθώς και έναν ανοιχτό χώρο για να μάθουν για καινοτόμα χρηματοδοτικά σχήματα όπως την κοινοτική χρηματοδότηση, και πώς να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες της Κοινοτικής Χρηματοδότησης για να ξεπεράσουν οικονομικά και χρηματοδοτικά εμπόδια που εμποδίζουν τους ενεργειακά φτωχούς πολίτες να συμμετάσχουν στην ενεργειακή μετάβαση. Για παράδειγμα, ορισμένες από τις ενέργειες που θα μπορούσε να διευκολύνει το POWER-FUND θα μπορούσαν να είναι:

- Η υποστήριξη των ιδιοκτητών των νοικοκυριών να πληρώσουν το μεγάλο αρχικό κόστος των εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή/και επενδύσεων Ενεργειακής Απόδοσης.
- Η βοήθεια στη μείωση του κόστους των εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή/και των ανακαινίσεων Ενεργειακής Απόδοσης χάρη στις μαζικές αγορές και τις οικονομίες κλίμακας.
- Η βοήθεια στα νοικοκυριά και στις κοινότητες εκτός δικτύου να συγκεντρώσουν τους πόρους και το κεφάλαιο που απαιτούνται για επενδύσεις σε ενεργειακά έργα έντασης κεφαλαίου εκτός δικτύου.
- Η βοήθεια στα άτομα να συνδυάσουν την αγοραστική τους δύναμη για να αγοράσουν την ενέργεια σε καλύτερες τιμές στη χονδρική αγορά.

- Η υποστήριξη πολιτών και βασικών οργανισμών για την ανάπτυξη ενεργειακών κοινοτήτων, με επίκεντρο την ενεργειακή φτώχεια.
- Η παροχή πόρων στις υπάρχουσες κοινότητες/συνεταιρισμούς για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

POWER
FUND

Το εργαλείο POWER-FUND είναι διαθέσιμο σε 10 γλώσσες μέσω:

- Της ιστοσελίδας του POWERPOOR <https://powerpoor.eu/toolkit>
- Της αυτόνομης σελίδας της Εργαλειοθήκης του POWERPOOR <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Περισσότερες πληροφορίες

- Ένας οδηγός για τις λειτουργίες του εργαλείου POWER-FUND μαζί με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξή του, μπορείτε να βρείτε [εδώ](#) στο Παραδοτέο 2.4.
- Οδηγίες βήμα προς βήμα για τη χρήση του εργαλείου POWER-FUND μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Ενότητα «Συλλογικές Ενεργειακές Πρωτοβουλίες»

Οι Συλλογικές Ενεργειακές Πρωτοβουλίες μπορούν να θεωρηθούν ως εργαλεία με στόχο να παρέχουν στους χρήστες, δηλαδή σε άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακά φτωχών πολιτών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των κοινοτήτων/συνεταιρισμών, τρεις τύπους υπηρεσιών:

- **Γίνετε μέλος μίας κοινότητας:** Μια λίστα ενεργειακών κοινοτήτων/συνεταιρισμών ανά χώρα, με πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές τιμολόγησης και διαχείρισης, τις υπηρεσίες που παρέχονται σε ενεργειακά φτωχούς πολίτες και τη διαδικασία για να ενταχθείτε και να γίνετε ενεργό μέλος.
- **Δημιουργία Ενεργειακής Κοινότητας:** Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας και λειτουργίας μιας ενεργειακής κοινότητας από ενεργειακά φτωχούς πολίτες και σε στενή συνεργασία με τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς, ειδικά για τις συμμετέχουσες χώρες.
- **Λειτουργία Ενεργειακής Κοινότητας:** Συμβουλές και εργαλεία που βοηθούν τους χρήστες στη διαχείριση και τη λειτουργία της ενεργειακής τους κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων εργαλείων για την παρακολούθηση δεδομένων σχετικά με την κατανάλωση/παραγωγή ενέργειας και την αξιολόγηση της απόδοσης μιας πόλης/κοινότητας/κτηρίων, όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση.

Ενότητα «Καινοτόμα Χρηματοδοτικά Προγράμματα»

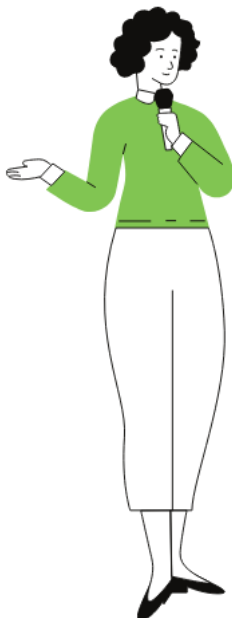
Η ενότητα Καινοτόμων Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων του POWER-FUND παρέχει στους χρήστες λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την κοινοτική χρηματοδότηση και τον τρόπο χρήσης του, μέσω τριών βασικών συνιστωσών:

- **Επενδύστε στους πολίτες:** Μια εισαγωγή στην κοινοτική χρηματοδότηση που παρέχει πληροφορίες για το τι είναι (τύποι κοινοτικής χρηματοδότησης, μια σύντομη εξήγηση του τρόπου λειτουργίας της διαδικασίας, εύρεση της σωστής πλατφόρμας κοινοτικής χρηματοδότησης, συγκεκριμένα οι διαφορές μεταξύ των πλατφορμών ανάλογα με τον τομέα εξειδίκευσης, κατανομή της χρηματοδότησης, κόστος κ.λπ.) και πώς να επιδιώξουν ευκαιρίες χρηματοδότησης προκειμένου να εφαρμόσουν βιώσιμες ενεργειακές παρεμβάσεις, όπως μέτρα ενεργειακής απόδοσης στο σπίτι/διαμέρισμά τους.
- **Βοηθός Χρηματοδότησης:** Ένας λεπτομερής οδηγός χρηστών για το πώς να δημιουργήσετε μια καμπάνια κοινοτικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου επιλογής του μοντέλου σας (στόχος, στόχευση χρηματοδότησης, κίνητρα), πώς να προετοιμάσετε μια καμπάνια (στόχευση κοινού, βίντεο μάρκετινγκ, μέσα κοινωνικής δικτύωσης), πώς να διαχειριστείτε μια καμπάνια (παρακολούθηση, αφοσίωση κοινού) και πώς να ακολουθήσετε
- **Ανερχόμενο Κεφάλαιο:** Μία αποθήκη σχετικών επενδυτικών ευκαιριών (καμπάνιες κοινοτικής χρηματοδότησης) στις οποίες οι πολίτες μπορούν να εξετάσουν ή/και να επενδύσουν, με όλες τις σχετικές πληροφορίες, όπως η τεχνολογία που έχει αναπτυχθεί, ο τύπος συμμετοχής (ανταμοιβή, δανεισμός και βάσει μετοχών), η τοποθεσία και ο σύνδεσμος προς την πλατφόρμα φιλοξενίας.

Περισσότερα...

Μάθετε περισσότερα για τις Συλλογικές Ενεργειακές Πρωτοβουλίες και τα Καινοτόμα Σχήματα Χρηματοδότησης στα:

- Η βιβλιοθήκη μας → [Ενότητα 3](#)
- Το εργαλείο [POWER FUND](#)

8. Βέλτιστες πρακτικές

